

Belastingplan 2023

19 december 2022

mr. Arend Jan van Lint

Programma

- Doorwerking eerder genomen maatregelen
- Nieuwe (voorgestelde) wetgeving (MKB/particulier):
  - Pakket Belastingplan 2023
    - Belastingplan 2023
    - Overbruggingswet box 3
    - Wet rechtsherstel box 3

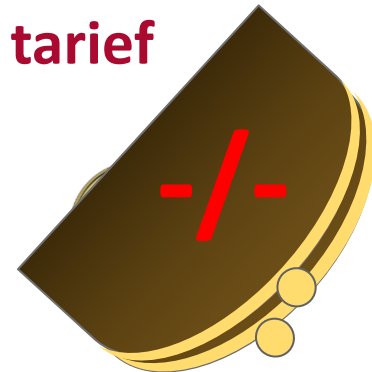

**Eerder genomen maatregelen die doorwerken
naar 2023**

Aftrekbeperking hoogste tarief

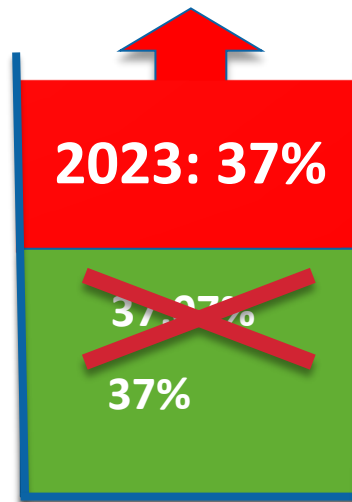

Eigenwoning

2023

3%-punt p/j

€ 73.031

€ 0

2023: aftrek tegen 37%

Ontwikkeling aftrekbeperking t/m 2023

Jaar	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Maximale aftrektarief aftrekbare kosten eigen woning	49,5%	49,0%	46,0%	43,0%	40,0%	37%
Maximaal aftrektarief andere grondslagverminderende posten (excl. FOR/lijfrente) *	51,95%	51,75%	46,0%	43,0%	40,0%	37%

* In 2018 en 2019 vindt er in deze categorie nog geen afbouw van het maximale aftrektarief plaats

Tarief in de eerste schijf (< AOW-leeftijd) is in 2023 **36,93%** (en in 2024 36,91%), maar art. 10.2a: Bij het begin van het kalenderjaar wordt het in art. 2.10, tweede lid, en artikel 2.10a, tweede lid, vermelde percentage (*nu 9,5%*) bij ministeriële regeling vervangen door een ander percentage. Dit percentage wordt berekend door het te vervangen percentage te verhogen met 3%-punt en vervolgens te verminderen of te vermeerderen met eenzelfde aantal procentpunten als het aantal procentpunten waarmee het in de laatste kolom van de in art. 2.10, eerste lid, opgenomen tabel **als derde** vermelde percentage bij het begin van het kalenderjaar is verlaagd, onderscheidenlijk verhoogd.

Toerekenen saldo eigenwoningforfait en kosten eigenwoning bij partners

- Vóór de aftrek beperking: indien één van de partners in een hogere tariefschijf valt dan de ander:
  - Saldo toerekenen aan partner met hoogste inkomen i.v.m. maximaal voordeel renteaftrek.
- Vanaf 2020 geen automatisme meer:
  - EW-forfait gaat tegen hoogste tarief, maar de aftrek niet
- Vanaf 2023: ‘nieuw’ automatisme:
  - Saldo toerekenen aan partner met laagste inkomen; aftrek gaat bij beide tegen lage tarief; forfait gaat bij de partner met het hoge inkomen tegen het hoogste tarief

Voorbeeld toerekenen saldo eigenwoningforfait

- Voorbeeld stel EWF € 1.500 en rente € 10.000: per saldo dus een aftrek van € 8.500
- Marie wordt belast tegen 49,5% en Jan tegen 36,93%
- Voordeel bij Jan: $36,93\%$ van 8.500 = € 3.139
- Voordeel bij Marie is $49,5\%$ van 8.500 = € 4.207
 $€ 4.207 - 12,5\%$ van 10.000 = € 4.207 - 1.250 = € 2.958
- Aangeven bij Jan is dus € 181 gunstiger

Eigenwoningforfait	2022	2023
< € 12.500	0%	0%
€ 12.500 - € 25.000	0,20%	?
€ 25.000 - € 50.000	0,30%	?
€ 50.000 tot - € 75.000	0,40%	?
€ 75.000 - € 1.130.000/ € 1.200.000	0,45%	0,35%
Meer dan € 1.130.000/ € 1.200.000	€ 5.085 + 2,35% van de eigenwoningwaarde boven € 1.130.000	€ 4.200 + 2,35% van de eigenwoningwaarde boven € 1.200.000

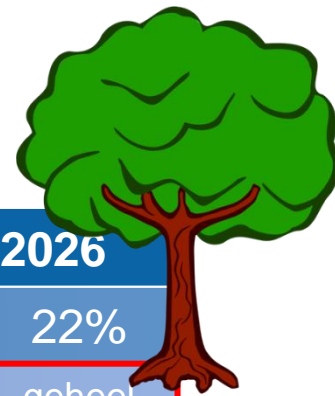
De Hillenaftrek 2022: 86⅓ %

De Hillenaftrek 2023: 83⅓ (daling 3⅓ procentpunt per jaar)

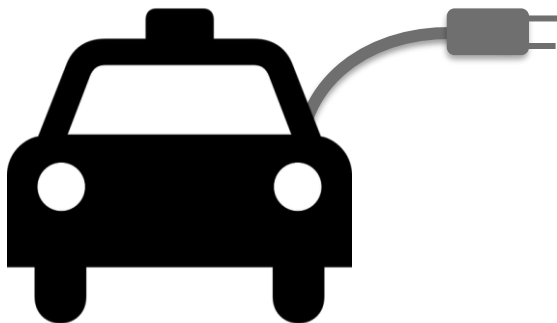

Bijtelling emissieloze auto's

Jaar	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Bijtelling	8%	12%	16%	16%	16%	17%	22%
Tot:	45.000	40.000	35.000	30.000	30.000	30.000	geheel

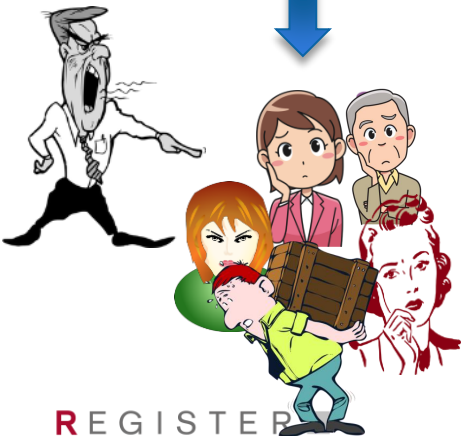

'Cap' geldt niet voor waterstof auto's en zonnecel auto's

Zelfstandigenaftrek

~~BP 2020: Afbouw € 250 p.j.~~

BP 2021: Afbouw:

~~2021 t/m 2027: € 250 + € 110 = € 360 p.j.~~

~~2028: € 390~~

~~2029 t/m 2036: € 110 p.j.~~

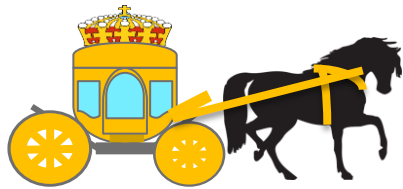
Geleidelijke afbouw naar € 3.240

2020	€ 7.030
2021	€ 6.670
2022	€ 6.310
2023	€ 5.950
2024	€ 5.590
2025	€ 5.230
2026	€ 4.870
2027	€ 4.510
2028	€ 4.120
2036	€ 3.240

Geleidelijke afbouw naar € 5.000	
2020	€ 7.030
2021	€ 6.780
2022	€ 6.530
2023	€ 6.280
2024	€ 6.030
2025	€ 5.780
2026	€ 5.530
2027	€ 5.280
2028	€ 5.000

Pakket Belastingplan 2023

1. Wetsvoorstel Belastingplan 2023 (36 202);
2. Wet rechtsherstel Box 3 (36 203);
3. Overbruggingswet Box 3 (36 204);
4. Wijziging van de Wet milieubeheer in verband met de overgangperiode bij de invoering van een mechanisme voor koolstofcorrectie aan de grens (36 205)
5. Wet minimum CO2-prijs industrie (36 206)
6. Wet delegatiebepaling geen invorderingsrente in specifieke gevallen (36 207)
7. Wetsvoorstel Wijziging van de Wet op het kindgebonden budget tot tijdelijke intensivering van het kindgebonden budget in verband met koopkrachtondersteuning en tot wijziging van de AOW en enkele andere wetten i.v.m. het afschaffen van de inkomensondersteuning voor AOW'ers (36 208)

Centrale thema: **KOOPKRACHT!**

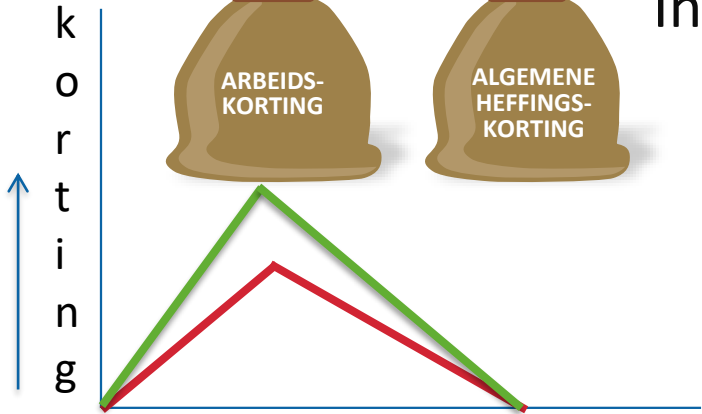

Inflatie! Energieprijzen

Koopkracht

Inkomen box 1 + box 2 + box 3 vanaf 2025

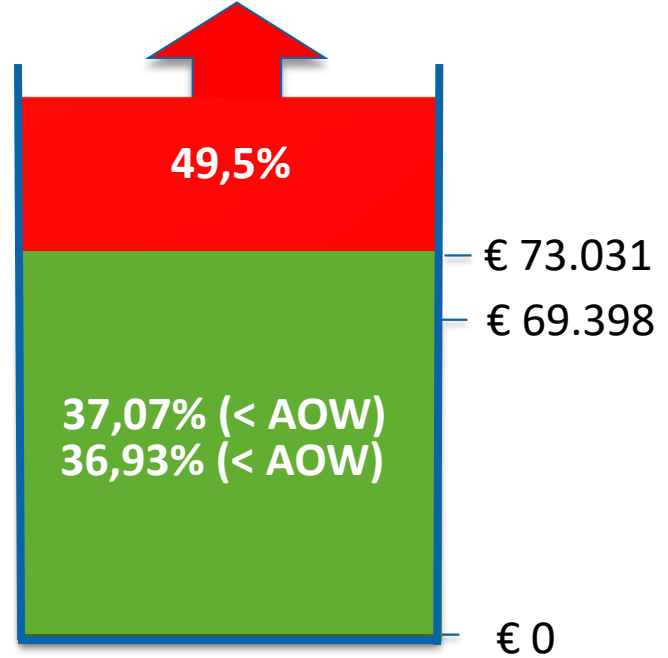
2023
2025

~~Geboren
voor 2025~~

Afbouwtraject IACK voor alle ouders met kinderen < 12 jaar

IB/PH

2023: -/- 0,14%-punt
2024: -/- 0.02% punt

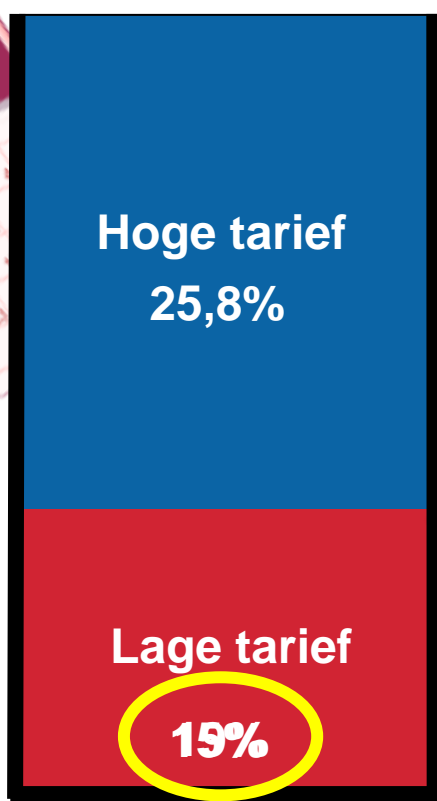
REGISTER
BELASTING
ADVISEURS

MIA + 50 miljoen
EIA + 100 miljoen

REGISTER ■
BELASTING ■
ADVISEURS ■

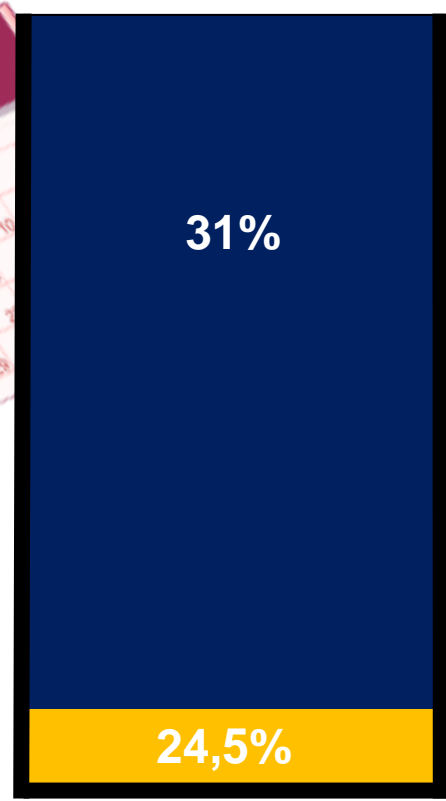

Vpb

€ 395.000

€ 200.000

Box 2 IB

Gecombineerde druk Vpb/AB

	Winst tot € 200.000	Winst vanaf € 200.000
AB-inkomen tot € 67.000	38,8%*	44%**
AB-inkomen vanaf € 67.000	44,1%***	48,8****

* $100 - 19 = 81 \times 24,5\% = 19,8$; $19 + 19,8 = 38,8\%$

** $100 - 25,8 = 74,2 \times 24,5\% = 18,2$; $25,8 + 18,2 = 44\%$

*** $100 - 19 = 81 \times 31\% = 25,1$; $19 + 25,1 = 44,1\%$

**** $100 - 25,8 = 74,2 \times 31\% = 23$; $25,8 + 23 = 48,8\%$

2022: 37,9% bij lage tarief in de VPB (15%)
45,8% bij hoge tarief Vpb (25,8%)

Box 3

	2022	2023	2024	2025
Tarief	31%	32%	33%	34%
Heffingvrije vermogen	€ 50.650	€ 57.000		

Gebruikelijk loon

- Doelmatigheidsmarge (25% ten opzicht van vergelijkbare dienstbetrekking) afgeschaft
- Regeling wordt dus veel conflictgevoeliger
- Mogelijkheid voor innovatie start-ups om het gebruikelijk loon vast te stellen op niveau WML afgeschaft

FOR

Afwikkeling conform huidige wetgeving

REGISTER ■
BELASTING ■
ADVISEURS ■

Afwikkeling FOR op basis van de huidige wettelijke regelingen

Huidige bepaling artikel	Nieuwe bepaling
artikel 3.18, lid 4, onderdeel d	artikel 10a.29, tweede lid
artikel 3.59, derde lid	artikel 10a.29, derde lid
artikel 3.62, derde lid	artikel 10a.29, vierde lid
artikel 3.63, zevende lid	artikel 10a.29, vijfde lid
artikel 3.65, tweede lid	artikel 10a.29, zesde lid
artikel 3.79, eerste lid	artikel 10a.29, zevende lid
artikel 3.124, lid 1, onderdeel a	artikel 10a.29, achtste lid

Afwikkeling FOR op basis van de huidige wettelijke regelingen

Huidige bepaling artikel	Nieuwe bepaling
art. 3.126, lid 1, onderdeel a, onder 2°	artikel 10a.29, negende lid
artikel 3.127, derde lid, onderdeel a	artikel 10a.29, tiende lid artikel
artikel 3.127, vierde lid, onderdeel a	artikel 10a.29, elfde lid
artikel 3.128	artikel 10a.29, twaalfde lid
artikel 3.129, derde lid	artikel 10a.29, dertiende lid
artikel 3.130, tweede lid	artikel 10a.29, veertiende lid
artikel 3.131, derde lid	artikel 10a.29, vijftiende lid

Achtergrond FOR

Reden bij invoering:

- Ongelijke behandeling werknemers en ondernemers (Commissie Van Soest)
- Ondernemingsvermogen = pensioen ondernemer
- Financieringsbehoefte onderneming dus geen ruimte voor (externe) pensioenpremies

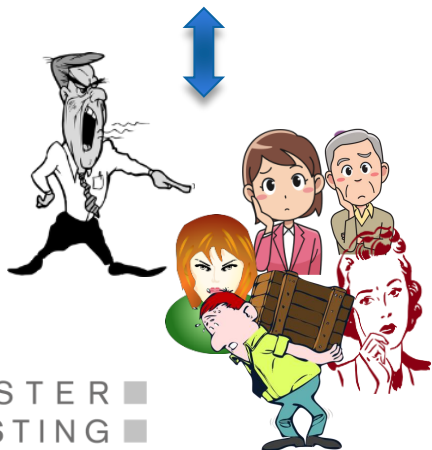
Reden bij afschaffing:

- Ongelijke behandeling werknemers en ondernemers
- Wet toekomst pensioenen biedt meer ruimte, ook voor ondernemers, om in de derde pijler fiscaal gefaciliteerd pensioen op te bouwen

Zelfstandigenaftrek

Met de afbouw van de zelfstandigenaftrek wordt beoogd het verschil in fiscale behandeling tussen werknemers en zelfstandigen te verkleinen

Versnelde afbouw Zelfstandigenaftrek

2023	€ 5.030
2024	€ 3.750
2025	€ 2.470
2026	€ 1.200
2027	€ 900

Dus geen € 360 p/jr.

Maar € 1.280 p/jr.

In 2023 geen € 5.950,
maar € **5.030**

Achtergrond zelfstandigenaftrek

Reden bij invoering/historie:

- Aanvankelijk (1971 en 1972) vergelijkbaar met de huidige KIA
- 1973 Afgeschaft i.v.m. de introductie FOR
- 1975 Tijdelijke zelfstandigenaftrek (weer) ingevoerd; redenen:
  - de slechte inkomensontwikkeling van de MKB-ondernemers
  - hoge inflatie met als gevolg belastingheffing over forse inflatoire schijnwinsten als gevolg van het nominalistische winstbegrip van goed koopmansgebruik (in afwachting resultaten c/a Hofstra)
- In afwachting besluitvorming c/a Hofstra jaarlijks verlengd: 1983 permanent

Achtergrond zelfstandigenaftrek

Reden bij invoering/historie:

- 2005 Economisch Instituut voor het Midden en Kleinbedrijf evalueert (o.a) de zelfstandigenaftrek: de zelfstandigenaftrek levert een significant positieve bijdrage aan haar doelen. Daarbij bevestigen de enquêteresultaten een positieve relatie met de investeringen. Het instrument kan daarmee als effectief worden aangemerkt.
- In 2012 in plaats van dalend bij stijgende winst: vast bedrag. MvT BP 2012:
- ‘Het kabinet is van mening dat er goede redenen zijn om het inkomen van ondernemers lager te belasten dan het inkomen van andere belastingplichtigen, zoals werknemers. Een ondernemer moet een deel van zijn inkomen aanwenden voor investeringen en reserveringen.’
Daarnaast: ‘het stimuleren van ondernemerschap.’

Kilometervergoeding/aftrek voor zakelijke kosten van in privé gehouden vervoermiddelen

Sinds 2006 ongewijzigd € 0,19

Benzineprijzen sindsdien met 35% gestegen

€ 0,21 in 2023

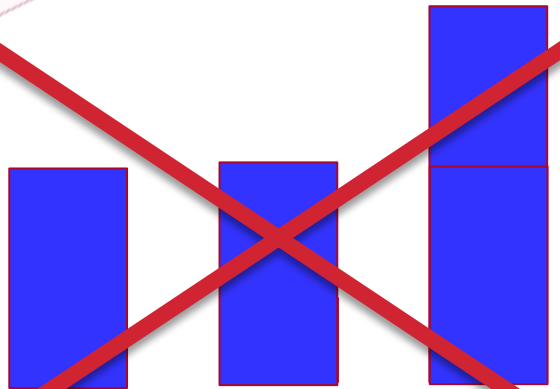
€ 0,22 in 2024

Middelingsregeling afgeschaft

Progressienadeel ongelijke
jaarinkomens t.o.v. gelijkmatige
jaarinkomens

~~Middeling~~

Middeling waarbij
2022 is betrokken

Jaar 1 Jaar 2 Jaar 3

Waarom afschaffen

- We gaan vereenvoudigen!
- Wordt niet veel gebruik van gemaakt, zij het de laatste tijd wel meer door de hulp(middelen) van de Belastingdienst (je hoeft geen berekening meer te maken maar alleen de te middelen inkomens/jaren op te geven en de computer doet de rest)
- Capaciteit Belastingdienst (bijv. bij overlijden en emigratie)
- Regeling houdt geen rekening met heffingskortingen en is daardoor minder effect
- Logisch om daar dan wat aan te doen, maar dan wordt de regeling complexer en we gaan juist vereenvoudigen, dus dat gebeurt niet
- Er zijn nog maar twee tariefschijven (< AOW)

Multiplier bij culturele giften

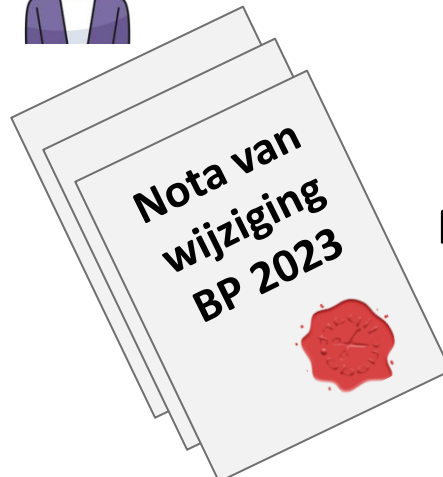
+ 25%

Wettekst van de multiplier bij culturele giften per 2023 in lijn met de uitvoeringspraktijk

+ 25% maar ook bij partners
gezamenlijk maximaal
(1 x) € 1.250

PU gift maximaal
€ 250.000 p/jr

Reparatie scholingsaftrek

- Met de Wet afschaffing fiscale aftrek scholingsuitgaven is de wettelijke bepaling voor het overgangsrecht in de inkomstenbelasting blijven staan, maar is de betreffende afdeling voor de aftrek van scholingsuitgaven geheel komen te vervallen.
- Hiermee is er geen wettelijke grondslag meer voor aftrek van scholingsuitgaven onder het overgangsrecht. Met terugwerkende kracht naar 1 januari 2022 gerepareerd

Overgangsrecht aftrek scholingsuitgaven

- Eerder aangegane verplichtingen leiden na de afschaffing niet meer tot aftrek: geen overgangsrecht
- Na de afschaffing een teruggave van scholingskosten ontvangen?: wel een negatieve persoonsgebonden aftrek
- Wel wordt bestaand overgangsrecht verlengd tot 2031: destijds geen aftrek van studielening, terwijl nu komt vast te staan dat die lening niet wordt omgezet in een gift. Kosten blijken dus wel te drukken: alsnog (forfaitaire) aftrek

Leegwaarderatio

- Leegwaarderatio: correctie op de WOZ-waarde (die uitgaat van vrij opleverbaar) voor verhuurde woning
- Zou worden afgeschaft (Coalitieakkoord)
- Blijft gehandhaafd met geactualiseerde percentages
- MvT: De gelijke behandeling van ongelijke gevallen, zonder dat daarvoor een objectieve en redelijke rechtvaardiging bestaat, is in strijd met artikel 14 het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens(EVRM), namelijk het discriminatieverbod.
- Maar...

Leegwaarderatio

- Maar...
- Geen leegwaarderatio bij verhuur voor bepaalde tijd, dus niet bij tijdelijke contracten
  - Voor een woning (eengezinswoning, appartement): 2 jaar
  - Voor een kamer niet langer dan 5 jaar
- Hoogste percentage wordt 100% (dus de facto gewoon de WOZ waarde) en gaat gelden in gelieerde verhoudingen

Oudedagsverplichting (OVD)

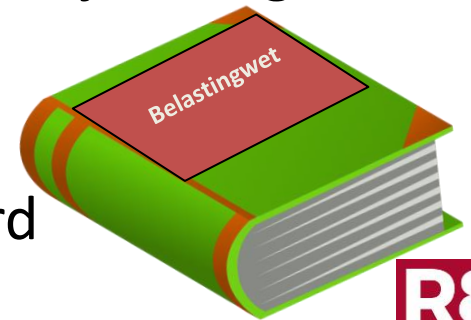
- Wet uitfasering pensioen in eigen beheer en overige fiscale maatregelen (1 april 2017)
- OVD uitkeren in 20 jaar (met gelijke tussenpozen)
- Ingang: uiterlijk twee maanden na het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd
- Nog niet ingegaan: omzetting in lijfrente mogelijk

Oudedagsverplichting (OVD)

- Besluit van 11 december 2018, nr. 2018-28514 (Stcrt. 2018, 68653): ook bij reeds ingegane uitkeringen OVD omzetten in lijfrente mogelijk uiterlijk in kalenderjaar waarin AOW-leeftijd + 5 jaar wordt bereikt
- Besluit van 22 juni 2022, nr. 2022-13302 (Stcrt. 2022, 17162): ook na het bereiken van de leeftijd van AOW + 5 jaar nog omzetting mogelijk

▪ Dit besluit wordt nu gecodificeerd
Werkt terug naar 1 april 2017

Oudedagsverplichting (OVD)

Voorwaarden:

1. De termijnen uit hoofde van de lijfrente gaan direct na verkrijging in.
2. De minimale uitkeringsduur van 20 jaar genoemd in artikel 3.126a, vierde lid, Wet IB 2001, mag worden verminderd met de periode die verstreken is tussen het moment waarop de gerechtigde de AOW-leeftijd heeft bereikt en het moment waarop de eerste termijn van de lijfrente wordt uitgekeerd.
3. De volledige waarde van de ODV wordt aangewend ter verkrijging van een lijfrente.
4. *Belanghebbende dient voorafgaand aan de aanwending van de ODV ter verkrijging van een lijfrente bij de inspecteur een verzoek in met een beroep op deze goedkeuring. In de bijlagen bij dit verzoek zijn alle relevante stukken opgenomen.*

Oudedagsverplichting (OVD)

Ingeval van onderdekking geldt voorwaarde 3 niet, maar gelden in aanvulling op de overige voorwaarden de volgende drie voorwaarden:

1. In die situaties waarin de vermogenspositie van het eigenbeheerlichaam niet toereikend is om de ODV na te komen (onderdekking), is dit veroorzaakt door (reële) ondernemings- of beleggingsverliezen en niet het gevolg van andere factoren als bijvoorbeeld winstuitdelingen door het lichaam in de afgelopen jaren of onvolwaardige dan wel afgewaardeerde vorderingen op de directeurgrootaandeelhouder of aan hem verwante personen.
2. Alle aanwezige bezittingen van het lichaam, worden aangewend ter verkrijging van een lijfrente.
3. Het eigenbeheerlichaam wordt geliquideerd direct na verkrijging van een lijfrente als voornoemd (geen loonheffingen/heffing IB)

Beperken 30%-regeling per 1 januari 2024

Dus op basis cijfers 2022 kan maximaal € 64.800 (30% van € 216.000) onbelast worden vergoed.

Beperken 30%-regeling per 1 januari 2024

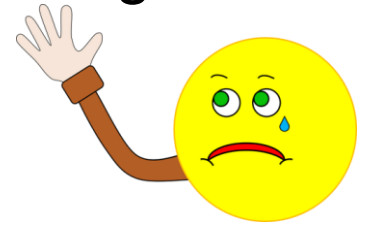
- Als een werknemer in aanmerking komt voor de 30%-regeling, is het (naast de 30%-vergoeding zelf) ook mogelijk om de internationale schoolgelden onbelast te vergoeden
- ETK op declaratiebasis vergoeden in plaats van toepassen van de 30%-regeling blijft mogelijk (keuze maken per kalenderjaar)
- Overgangsrecht: indien in 2022 over het laatste loontijdvak de 30%-regeling al werd toegepast dan is de aftopping pas vanaf 1 januari 2026 van toepassing

Verhogen vrije ruimte werkkostenregeling

- Structureel: met 0,22%-punt dus tot 1,92% over de eerste € 400.000 van de fiscale loonsom
- Alleen in 2023 verdere verhoging tot 3% over de eerste € 400.000 van de fiscale loonsom (dus vanaf 2024 weer 1,92%)

Afbouw schenkingsvrijstelling eigen woning

- 2023: verlagen naar € 28.947; (materieel afschaffing jubelton;)
- 2023: spreidingsmogelijkheid vervalt
- 2024: afschaffing jubelton (formeel)
- Schenkingen voor het eerst gedaan in 2023: geen spreidingsmogelijkheid (i.v.m. niet benutte deel van de vrijstelling)
- Schenkingen gedaan in 2022 waarbij niet de gehele vrijstelling is benut: alleen in 2023 kan het resterende deel van de vrijstelling nog worden benut (besteden uiterlijk 2024).

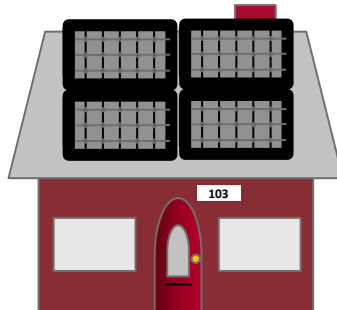
Overdrachtsbelasting

- Algemene tarief gaat naar 10,4%
- Verlaagde tarief blijft 2%
- Ook startersvrijstelling blijft bestaan

Omzetbelasting

- Lachgas: algemeen tarief (tenzij geneesmiddel)
- Btw-nultarief op de levering en installatie van zonnepanelen als dakbedekking, bestemd om te worden geïnstalleerd op of in de onmiddellijke nabijheid van **woningen**

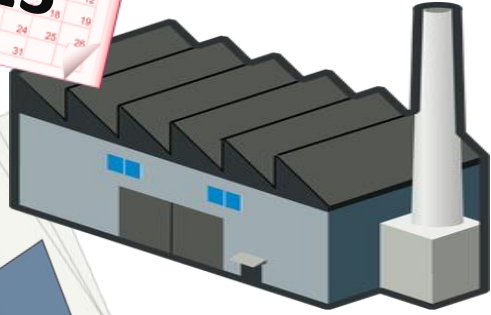
Vliegtaks   Opvang Oekraïners

- Wordt verhoogd. Na indexatie in 2023:
€ 26,43 per vertrekkende passagier (nu € 7,947)
- Uitzonderen toeslagpartnerbegrip en medebewonerschap
huurtoeslag bij particuliere opvang ontheemde Oekraïners

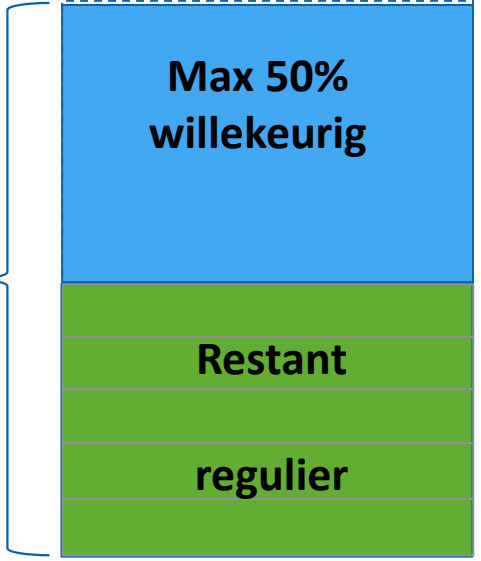
MKB-pakket; brief 3 november 2022, 2022-0000268674

- Het originele pakket kende de volgende maatregelen:
  - Intensivering EIA MIA
  - Intensivering werkkostenregeling WKR
  - Verlaging Aof-premie kleine werkgevers
  - Verhogen van de werkkostenregeling
- In het nieuwe pakket zijn toegevoegd:
  - Tijdelijke verruiming lage inkomensvoordeel (LIV) d.m.v. nota van wijziging op het wetsvoorstel verhoging kindgebonden budget en afschaffing inkomensondersteuning AOW-ers
  - Willekeurige afschrijving aangewezen bedrijfsmiddelen
  - Indexatie afdrachtvermindering speur- en ontwikkelingswerk (WBSO)

Bedrijfsmiddel

Afschrijvingspotentieel

Casus Willekeurige afschrijving

Anniek investeert in een bedrijfsmiddel waarop willekeurig mag worden afgeschreven. De volgende gegevens zijn van toepassing op de investering:

- Investering 2023:
- Investeringsbedrag: € 11.000.
- Aanbetaling 2023: € 2.500
- Betaling in 2024 restant van: € 8.500
- Restwaarde: € 1.000.

- Normale afschrijvingstermijn: 5 jaar.
- Ingebruikname: 1 januari 2024

Wat is de maximale afschrijving in 2023 en
wat is de afschrijving in 2024?

Uitwerking Casus Willekeurige afschrijving jaar 1

Willekeurige afschrijving

- Andere benadering Ministeriële regeling van 28 juni 2013, nr. DB2013/335M, Stcrt. 2013, 18345; die knipt de investering in het kader van een VAMIL-bedrijfsmiddel in € 7.500 W.A en € 2.500 reg. afsch.
- Dus maximaal $€ 2.500/5 = € 500$ reguliere afschrijving per jaar;
  - kritiek redactie V-N 2013/32.16

Vijfde nota van wijziging BP

CO2

CO2

2025

Vrijstelling
BPM
bestelauto

Vijfde nota van wijziging BP; art. 11e LB

Verduidelijking dat niet als negatief loon kan worden aangemerkt op de werknemer verhaalde:

- geldboeten (strafrecht/tuchtrecht/eu-boete)
- geldsommen (bijv. betaald ter voorkoming van strafvervolgning, in het kader van een strafbeschikking of ter voldoening aan een voorwaarde verbonden aan een besluit tot gratieverlening)
- bestuurlijke boeten
- dwangsommen

Vijfde nota van wijziging BP;

- Kansspelbelasting wordt verhoogd met 0,3 procentpunt van 29% naar 29,3%
- Aanvullende verhoging accijns op tabak. Resultaat tarief:
  - 1 april 2023 € 214,24 per 1.000 gram rooktabak
  - 1 april 2024 € 264,58 per 1.000 gram rooktabak.

Enkele andere wetsvoorstellen

- Wet aanpassing fiscaal kwalificatiebeleid rechtsvormen (CV; FGR):
  - derde kwartaal 2023 naar de kamer
- Wet excessief lenen bij eigen vennootschap:
  - Eerste Kamer
- Wetsvoorstel modernisering personenvennootschappen:
  - Internet consultatie
(<https://www.internetconsultatie.nl/moderniseringpv2>)

HR, 14 juni 2019, nr. 17/05606, ECLI:NL:HR:2019:816

Art. 1 Eerste Protocol van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM):

- ongestoord genot van eigendom
- belastingheffing is hierop een inmenging,
- die inmenging is toegestaan maar niet ongelimiteerd

Deze inmenging moet volgens Europees Hof voor de Rechten van de Mens:

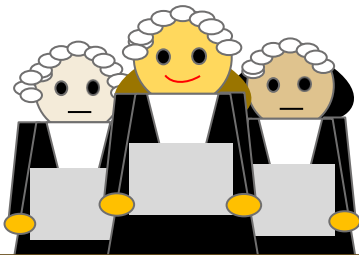
- **'lawful'** zijn,
- een **'legitimate aim'** dienen
- een **'fair balance'** tussen de belangen van het betrokken individu en het algemene belang respecteren

HR, 14 juni 2019, nr. 17/05606, ECLI:NL:HR:2019:816

Hoge Raad:

Respecteert box 3 op stelselniveau de ‘**fair balance**’?

- Er moet een redelijke, proportionele verhouding zijn tussen de gehanteerde middelen en het met de heffing beoogde doel.
- Zowel met betrekking tot die middelen als met betrekking tot hun geschiktheid om dat doel te bereiken heeft de wetgever een ruime beoordelingsvrijheid.
- Ook als op stelselniveau box 3 door de beugel kan, kan er toch op individueel niveau sprake zijn strijd met art. 1 Eerste Protocol van het EVRM

HOGE RAAD

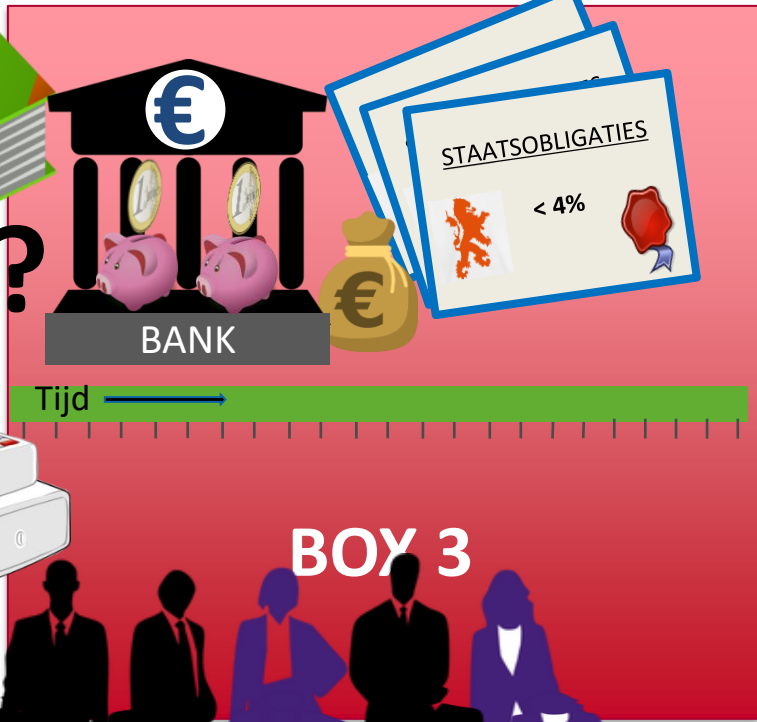
2013 en 2014

REGISTER ■
BELASTING ■
ADVISEURS ■

1: 4%?

BANK

Tijd

2:

BOY 3

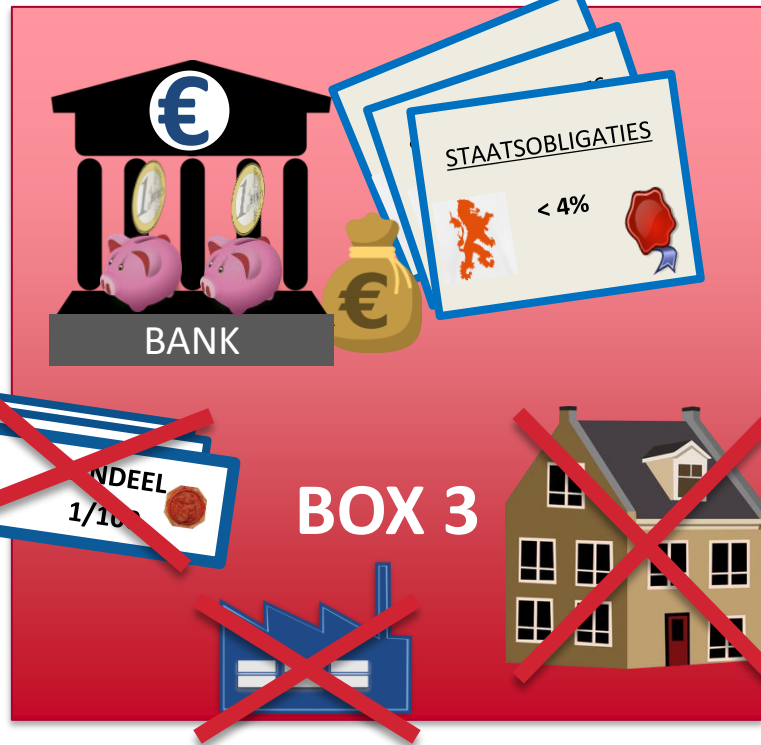
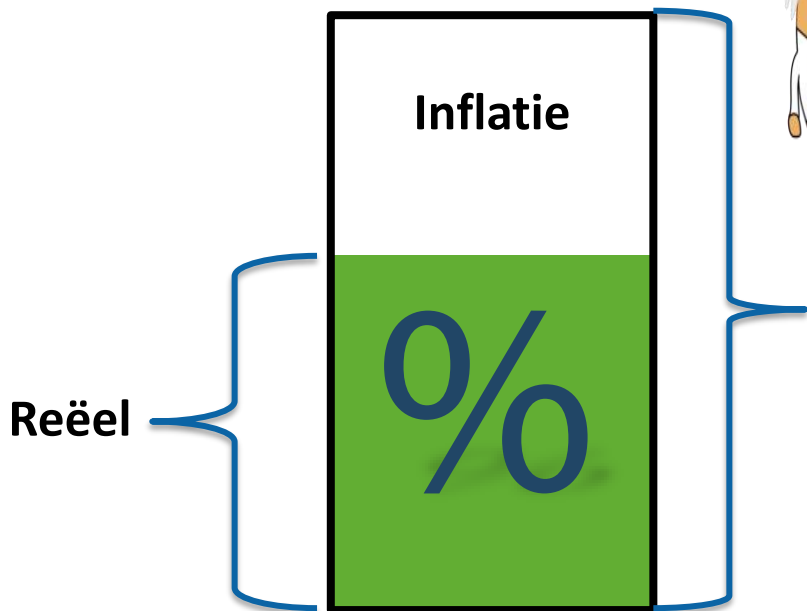

Buitensporig zware last?

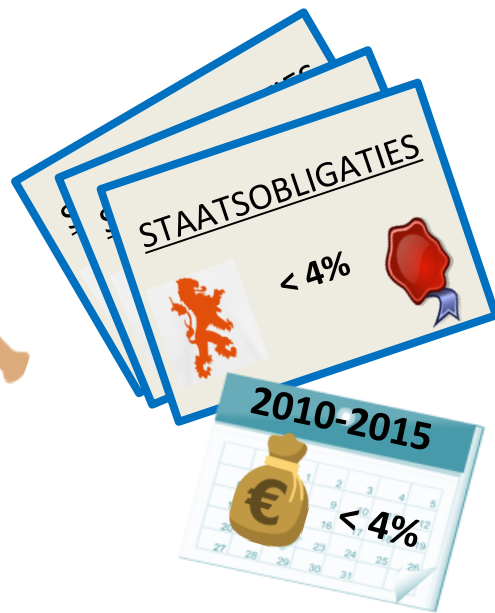

4% reëel of nominaal rendement?

Alle of alleen risicomijdende
beleggingen

2001

2009

2010

2013

2014

REGISTER ■
BELASTING ■
ADVISEURS ■

2013 en 2014

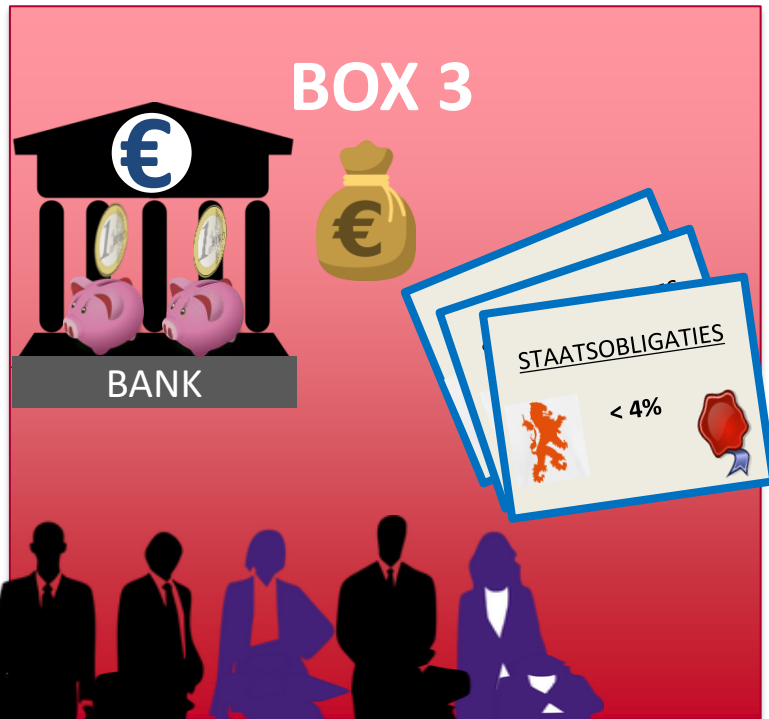
Vraag 2:

Buitensporig zware last op stelselniveau

HOGE RAAD

Indien je niets overhoudt
door de box-3-heffing:
dus als de risicomijdende
beleggingen minder
opleveren dan 1,2%

BOX 3

BANK

< of > 1,2%

Politiek moet nieuw stelsel

REGISTER

BELASTING

ADVISEURS

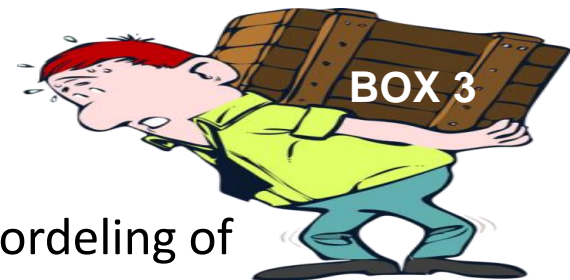
Conclusie A-G Niessen 27 februari 2020, nr. 19/03944, ECLI:NL:PHR:2020:186: Individuele en buitensporige zware last?

Belanghebbende stelt:

De facto een **verlies** van **€ 3.298,06**

AG:

1. Bij de omstandigheden die van belang zijn voor de beoordeling of sprake is van een individuele buitensporige (exceptionele) last moeten de inkomsten in box 1 en box 2 **niet** worden betrokken.
2. Een de facto verlies in box 3 is in het algemeen een dergelijke individuele buitensporige zware last als gedurende een reeks van jaren met risicomijdende beleggingen het wettelijk forfaitaire rendement niet gehaald kan worden

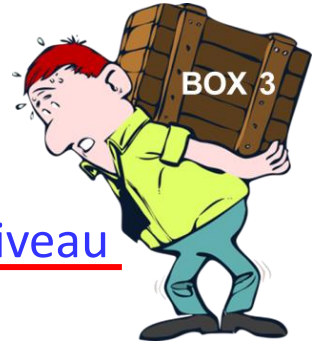
HR 29 mei 2020, nr. 19/03944, ECLI:NL:HR:2020:831, NTFR 2020/1650, V-N 2020/26.5

- HR: je moet naar de heffing van inkomstenbelasting als geheel kijken en niet naar de heffing per box.
- Op de argumenten in het betoog van de A-G wordt eigenlijk niet ingegaan

Samenvatting juridische beoordeling box 3

- Lijn van de jurisprudentie van de Hoge Raad:
  - Is box 3 op regel/stelselniveau een buitensporig zware last in de zin van art. 1 Eerste Protocol van het EVRM?
  - Zo ja dan moet de wetgever met nieuwe wetgeving komen
  - Is er (ook) sprake van een buitensporig zware last op individueel niveau
  - Zo ja dan moet rechtsherstel door de rechter plaatsvinden
  - Voorbeeld: HR 6 april 2018, nr. 17/01852, ECLI:NL:HR:2018:511, wél buitensporig zware last op individueel niveau

HR 24 december 2021 ECLI:NL:HR:2021:1963

Art. 1 Eerste Protocol: ongestoord genot van eigendom, waarop belastingheffing een, in beginsel, gerechtvaardigde inbreuk maakt. Maar die inbreuk moet proportioneel zijn; ‘fair balance’

Regime van box 3:

- vóór 2017: uitgangspunt rendement op risicomijdende beleggingen
- vanaf 2017: beleggingsmix; gemiddelde rendement

Forfaitaire inkomen staat daardoor sinds 2017 verder af van de werkelijkheid.

HR 24 december 2021 ECLI:NL:HR:2021:1963

Wetgever kan niet dwingen tot risicovoller beleggen. Een dergelijke dwang is strijdig met het ongestoord eigendomsrecht.

Bovendien kan het werkelijk rendement bij pech/slecht beleggen dan nog meer afwijken van het wettelijk verondersteld rendement.

Daardoor sinds 2017 nog meer ongelijkheid tussen:

- a. succesvolle beleggers die voor minder dan het werkelijk rendement worden aangeslagen enerzijds
en
- b. risicomijdende beleggers/spaarders onfortuinlijke risicovolle beleggers anderzijds

Hierdoor ook strijd met discriminatieverbod. Het stelsel leidt tot ongelijke

HR 24 december 2021 ECLI:NL:HR:2021:1963

Stelsel deugt niet, want strijdig met verdragswaarborgen (art. 1 EP en art. 14 EVRM)

Rechter moet in beginsel rechtsbescherming bieden, maar dan moeten wetsgeschiedenis en beginselen van de wet daartoe wel voldoende aanknopingspunten bieden.

Die zijn er niet en dus is in beginsel de wetgever aan zet.

Al sinds 2015 ligt er een stelselwijziging in het verschiet, maar die is niet voor 2025 te verwachten(!) en dus grijpt de Hoge Raad in:

‘Niet langer kan worden volstaan met de constatering van de schending of een onderzoek naar een individuele buitensporige last.’

HR 24 december 2021 ECLI:NL:HR:2021:1963

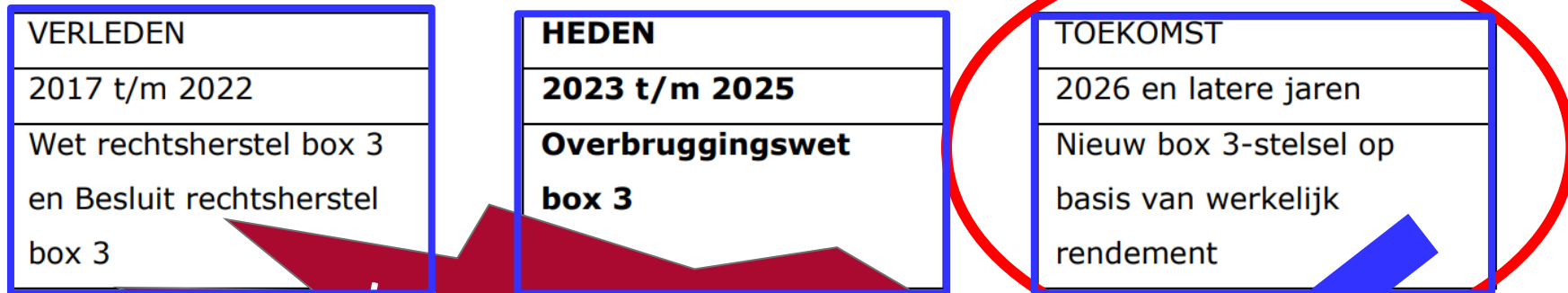
Cijfers van de casus	2017	2018
Werkelijk rendement	€ 6.612	€ 3.528
Belasting box 3	€ 12.705	€ 11.969

HR: belastbaar inkomen box 3 is in dit geval het **werkelijk behaalde rendement** en niet het forfaitaire rendement

Box 3 Hoe verder?

Uit de MvT Overbruggingswet box 3

Figuur 1. Schematische weergave box 3: verleden, heden en toekomst

**inclusief een vermogenswinstbelasting of een
vermogensaanwasbelasting!!**

Wet rechtsherstel box 3

- Deelnemers aan de massaalbezwaarprocedures over de jaren 2017 tot en met 2020
- Aanslagen van alle andere belastingplichtigen die nog niet onherroepelijk vaststonden op 24 december 2021
- Geen ambtshalve vermindering voor niet bezwaarmakers

Wet rechtsherstel box 3

- Besluit van de Staatssecretaris van Financiën van 28 juni 2022, nr. 2022-176296 (Stcrt. 2022, 17063).
- Wet vervangt dit Besluit en werkt terug naar ~~1 juli 2022~~ 1 januari 2017 (Nota van Wijziging)
- Nieuwe berekening (methodiek Besluit).
- Vergelijk met berekening conform de actuele regels van box 3.
- Laagste van de twee geldt
- Nieuwe verdeling tussen partners blijft mogelijk

Berekeningsmethode: ...even in herinnering...

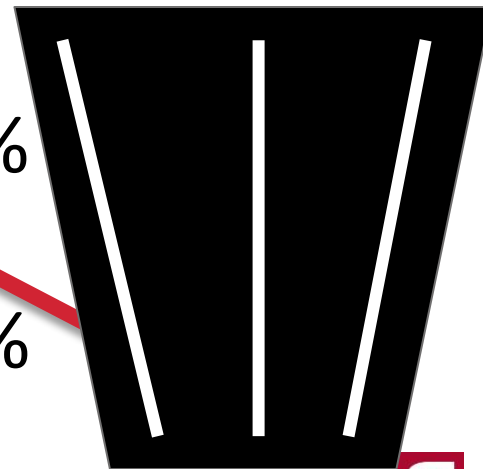
Brief staatssecretaris van 6 september 2019 aanpassing box 3

0,09%

5,33%

3,33%

Berekeningsmethode

Gemiddelde maandelijkse rentepercentage op deposito's (opzegtermijn max 3 maanden)

Huidige rekenregels rendementsklasse II

Gemiddelde maandelijkse rente over het totale uitstaande bedrag aan woninghypotheken van huishoudens

Uitkomsten berekeningsmethoden

Tabel 1. Rendementspercentages voor de nieuwe berekening voor de drie categorieën

	Banktegoeden (I)	Overige bezittingen (II)	Schulden (III)
2017	0,25%	5,39%	3,43%
2018	0,12%	5,38%	3,20%
2019	0,08%	5,59%	3,00%
2020	0,04%	5,28%	2,74%
2021	0,01%	5,69%	2,46%
2022		5,53%	

Ontbrekende cijfers 2022 worden na afloop van het jaar berekend. Cijfer december 2022 is dan nog niet bekend en daarom wordt november dubbel meegeteld.

Verschillende stappen van de berekening

- Voorbeeld 2021; partners gezamenlijk:
  - 200.000 spaartegoed
  - 500.000 beleggingen
  - 100.000 schulden (na drempel)
-
- Totale rendementsgrondslag 600.000 en na toepassing heffingvrije vermogen (2 x 50.000) = 500.000

Verschillende stappen van de berekening

2021	Bedrag	Percentage	Rendement
Sparen	200.000	0,01%	20
Beleggen	500.000	5,69%	28.450
Schulden	100.000	2,46%	<u>-/- 2.460 +</u>
Totaal rendement			€ 26.010

Rendementspercentage: $26.010/600.000 = 4,34\%$

Grondslag na (2x) heffingvrije vermogen: € 500.000

Inkomen uit sparen en beleggen $4,34\% \times 500.000 = € 21.700$

Verschuldigd: $€ 21.700 \times 31\% = € 6.727$

Volgens wettelijke regels 2021: € 6.571

Bij omkering getallen sparen en beleggen

2021	Bedrag	Percentage	Rendement
Sparen	500.000	0,01%	50
Beleggen	200.000	5,69%	11.380
Schulden	100.000	2,46%	<u>-/- 2.460 +</u>
Totaal rendement			€ 8.970

Rendementspercentage: $8.970/600.000 = 1,5\%$

Grondslag na (2x) heffingvrije vermogen: € 500.000

Inkomen uit sparen en beleggen $1,5\% \times 500.000 = € 7.500$

Verschuldigd: $€ 7.500 \times 31\% = € 2.317$

Volgens wettelijke regels 2021: € 6.571

Doorwerking wijziging box-3-inkomen

- Rechtsherstel kan leiden tot een ander verzamelinkomen en daarmee tot een hogere aftrek van zorgkosten of giften.
- Belastingdienst volgt de gekozen verdeling van partners, maar desgewenst kan die keuze worden herzien als nog niet allebei de aanslagen onherroepelijk vaststaan

Overbruggingswet box 3

Gemiddelde maandelijkse rentepercentage op deposito's (opzegtermijn max 3 maanden)

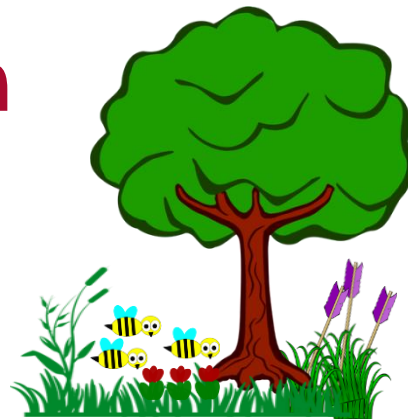
Huidige rekenregels rendementsklasse II

Gemiddelde maandelijkse rente over het totale uitstaande bedrag aan woninghypotheken van huishoudens

Peildatumarbitrage

- Tijdelijk omzettingen van vermogen naar andere categorie waardoor minder belasting is verschuldigd op de peildatum heeft geen nut: dergelijk omzettingen worden genegeerd
- Tijdelijk is 3 maanden
- Wel tegenbewijs mogelijk dat er zakelijke motieven waren voor de omzetting
- Transacties gedaan voor 1 oktober en na 31 maart worden sowieso niet als arbitragehandeling aangemerkt.

Vrijstelling groene beleggingen

- Groene beleggingen splitsen in:
  - groene spaartegoeden
  - overige groene beleggingen
- Maar de vrijstelling eerst toepassen op de groene beleggingen
- Eventueel restant op groene spaartegoeden
- (deze regeling wijkt af van de behandeling onder het rechtsherstel)

Verzoeken ambtshalve vermindering; massaal bezwaar plus

- Brief van 4 november 2022, 2022-0000270669 staatssecretaris aan Tweede Kamer;
- Tweede Nota van Wijziging Overbruggingswet (art. 9.7 Wet IB 2001):
  - massaal bezwaar plus
  - over de vraag of niet-bezwaarmakers net zoals de bezwaarmakers in aanmerking komen voor rechtsherstel
  - belastingplichtigen hoeven dus nu geen verzoek in te dienen

Laatste berichten website RB

» Nieuwsoverzicht » Indienen schriftelijk verzoek ambtshalve vermindering box 3 voor de jaren 2017-2020 niet-bezwaarmakers niet meer nodig!

Indienen schriftelijk verzoek ambtshalve vermindering box 3 voor de jaren 2017-2020 niet-bezwaarmakers niet meer nodig!

 30 november 2022

Laatste berichten website RB

Gisteren heeft het RB samen met de andere koepel- en belangenorganisaties overleg gehad met het ministerie van Financiën inzake de ‘massaal bezwaar plus’ procedure voor niet-bezwaarmakers. Hierbij kwam ook het schriftelijk indienen van het verzoekschrift ambtshalve vermindering box 3 voor de jaren 2017-2020 voor niet-bezwaarmakers ter sprake. Zoals het ministerie in haar ambtelijke brief aan de koepelorganisaties van vorige week en in [de antwoorden op Eerste Kamervragen](#) van afgelopen vrijdag heeft aangegeven, heeft het ministerie van Financiën duidelijk gemaakt dat niet-bezwaarmakers voor box 3 over de jaren 2017-2020 – die geen verzoek om ambtshalve vermindering indienen – dezelfde rechten hebben als niet-bezwaarmakers die wel een verzoek om ambtshalve vermindering hebben ingediend. Hiermee bevestigt de staatssecretaris als wetgever, maar ook als beleidsuitvoerder, dat het indienen van een verzoek box 3 voor de jaren 2017-2020 voor niet-bezwaarmaker niet meer nodig is.

Laatste berichten website RB

Het RB meent net als de SRA en het NBA dat nu vaststaat dat automatisch rechtsherstel volgt, mits de Hoge Raad zou oordelen dat niet-bezwaarmakers toch recht hebben op ambtshalve vermindering.

Eén mogelijke uitzondering

Mogelijk is voor een heel kleine en specifieke groep een individueel verzoek te overwegen. Dit betreft een groep belastingplichtigen die nu overwegen om in kostbare en langdurige procedures door te procederen tot aan het Europese Hof van de Rechten van de Mens. Op dit moment is nog onduidelijk of deze groep toegang heeft tot het EHRM wanneer zij geen schriftelijk verzoek hebben ingediend maar meeliften op de 'massaal bezwaar plus' procedure. Voor nu achten wij het niet zinvol dat deze groep veiligheidshalve toch schriftelijke verzoeken om ambtshalve vermindering indienen.

Bedankt voor uw aandacht!